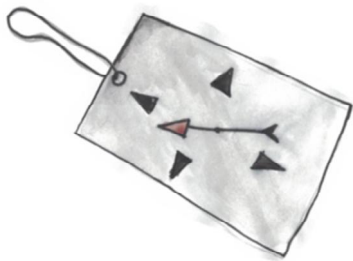

Saappaat jalkaan, reppu selkään – seikkailu voi alkaa!

Kasvatus- ja opetuspäällikkö Tuija Viitasaari
Erikoissuunnittelija Sari Salomaa-Niemi
Ylilääkäri Tuire Sannisto
Tampereen kaupunki

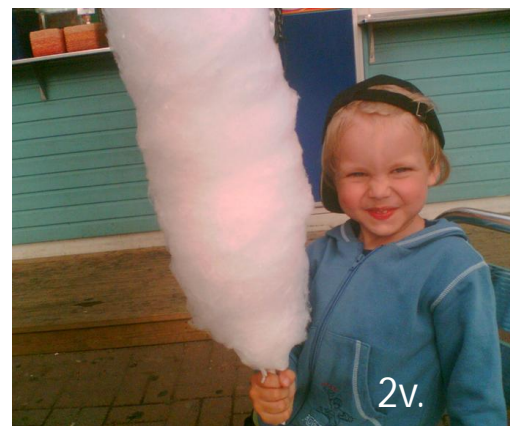
Lukuja Tampereelta...

- ikäluokka Tampereella on n. 2100 lasta
- esiopetusryhmistä on kouluilla noin 95 %
- päiväkodinjohtaja vastaa esiopetuksesta
 - päiväkodinjohtajia 43
 - rehtoreita 32
- oppilashuolto
 - kuraattorit 21
 - psykologit 19
 - terveydenhoitajat
 - lastenneuvola 43 htv
 - koulu 35 htv
 - lastenneuvola- ja koululääkärit yht. 8,3 htv

Jatkumo

- Varhaiskasvatussuunnitelma, esiopetuksen ja perusopetuksen opetussuunnitelmat muodostavat eheän jatkumon. Ne ovat osa elinikäisen kasvun ja oppimisen polkua.

ESI- JA ALKUOPETUKSEN TOIMINTAMALLI

Esi- ja alkuopetuksen suunnitelmallinen, tavoitteellinen, säännöllinen yhteistyö joka huomioi lapsen yksilöllisen oppimisprosessin

Varhaisen tuen oikea-aikainen kohdentaminen

Moniammatillinen yhteistyö ja resurssien joustava käyttö

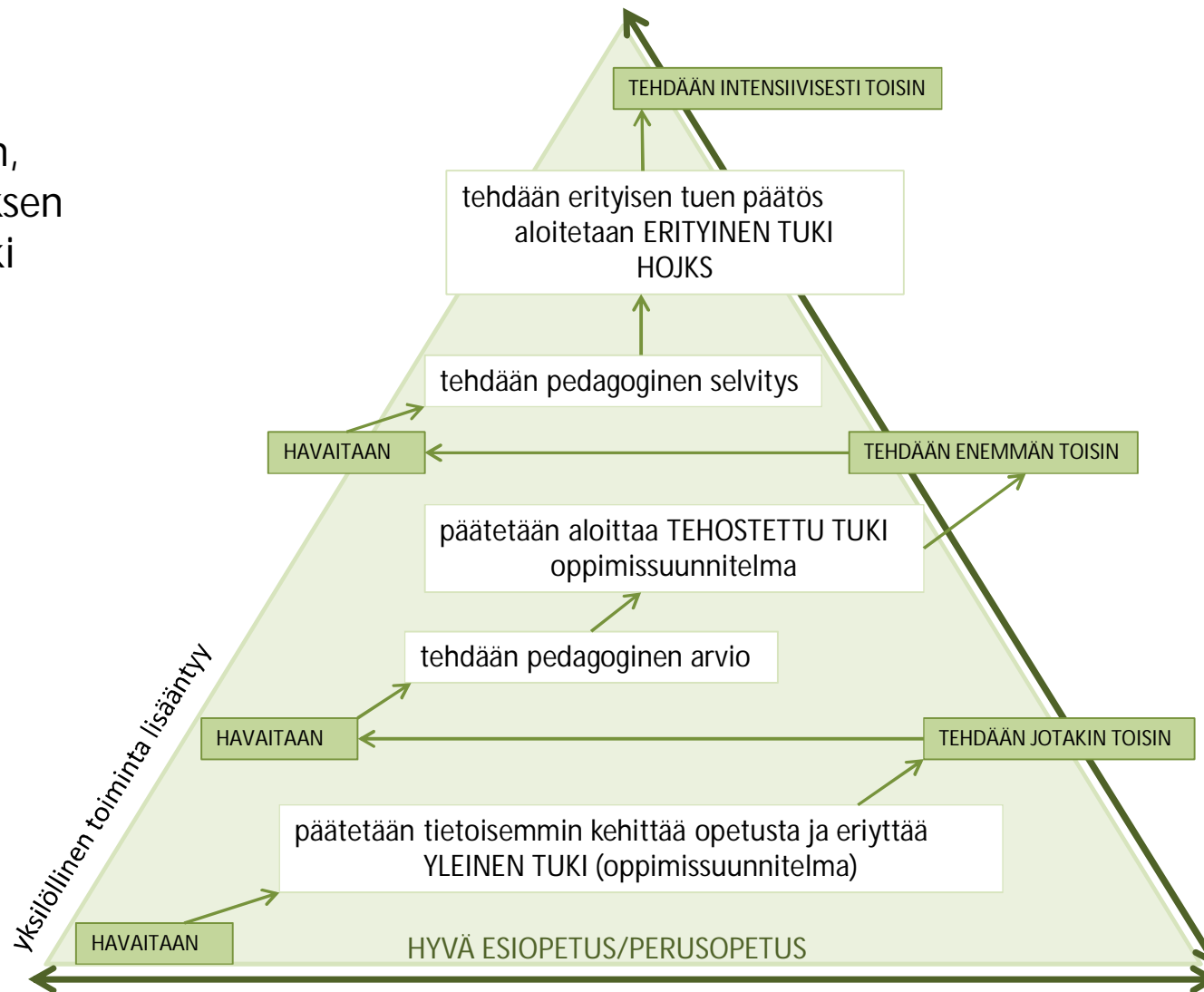
Asiakaslähtöisyyden parantaminen

*** esiopetuspaikka määräytyy tulevan koulupolun mukaan**

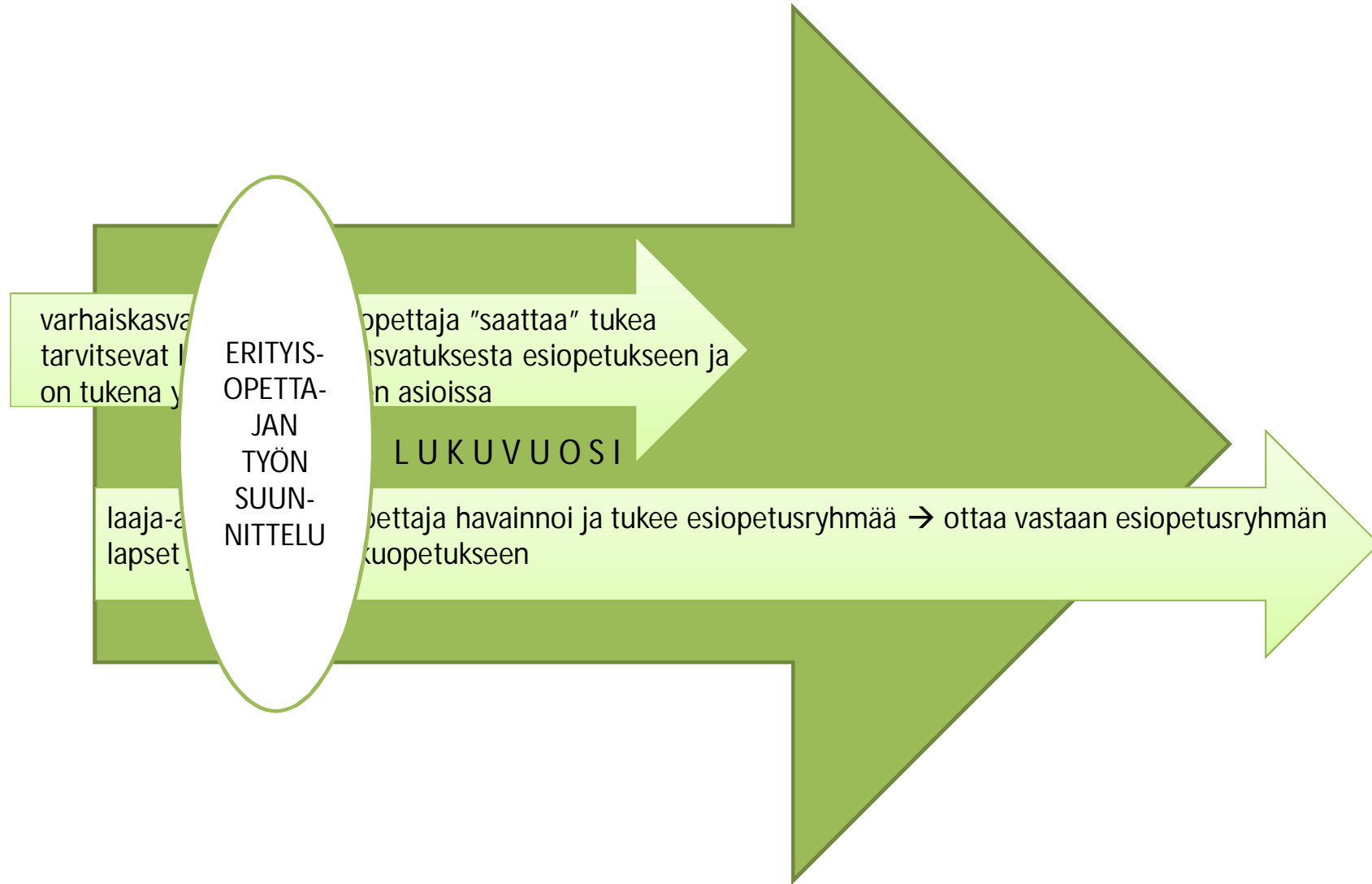
*** rehtori ja päiväkodin johtaja muodostavat esiopetusryhmät yhteistyössä**

Pedagoginen tuki Oppilashuolto

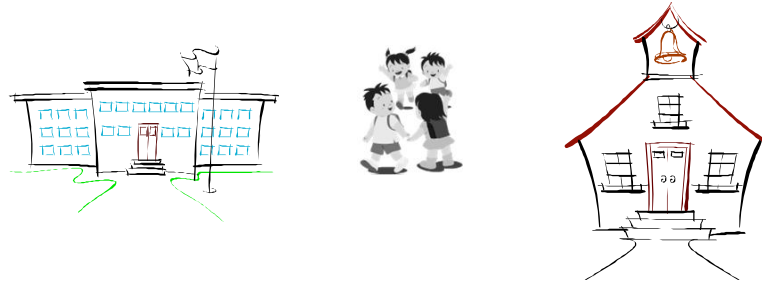
Pedagoginen tuki:
varhaiskasvatuksen,
esi- ja perusopetuksen
kolmiportainen tuki

Varhaiskasvatuksen erityisopettajan ja laaja-alaisen erityisopettajan yhteistyö

Esiopetuksen yksilökohtainen oppilashuolto ja pedagoginen tuki – psykososiaaliset palvelut

Psykologipalvelut

- Koulupsykologi osallistuu tarvittaessa esiopetusikäisen lapsen yksilökohtaiseen oppilashuoltoon ja pedagogisen tuen suunnitteluun
- Koulupsykologi konsultoi esiopetuksen opettajia
- Työnjako ja tiedonsiirto sovitaan lapsen asioissa mukana olevien psykologien kesken tapauskohtaisesti (esim. koulupsykologi, Perheneuvolan psykologi, neuvolapsykologi, erikoissairaanhoidon psykologi).

Koulukuraattoripalvelut

- Koulukuraattori tarjoaa esiopetukselle konsultointitukea sekä osallistuu yksilökohtaiseen oppilashuoltoon ja nivelvaiheen tiedonsiirtoon tarvittaessa

Palvelut toteutuvat samalla tavalla riippumatta esiopetuksen toteuttamispaikasta.

Esiopetuksen yksilökohtainen oppilashuolto: ennaltaehkäisevän terveydenhuollon palvelut

- lakisääteisesti lastenneuvolapalvelua
- lastenneuvolan terveydenhoitaja ja lääkäri toteuttavat muun lastenneuvolatyön osana neuvoloissa
- tarvittaessa osallistutaan
 - KEINU-palaveriin
 - oppilashuollon palaveriin – kehittämiskohde?
- varhaiskasvatuksen erityisopettaja tärkeä linkki esiopetuksen ja neuvolan kesken
- kouluilla sijaitseva kouluterveydenhuolto antaa tarvittaessa ensiapua

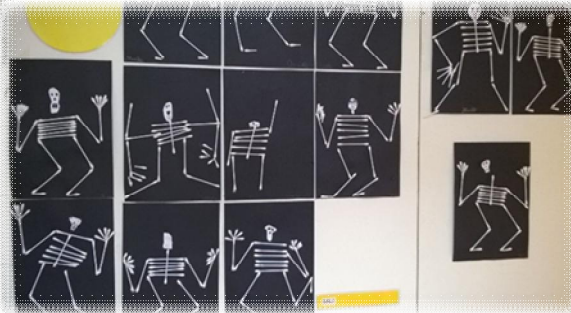
Alkuopetuksen yksilökohtainen oppilashuolto: ennaltaehkäisevän terveydenhuollon palvelut

- lakisääteisesti kouluterveydenhuoltoa
- kouluterveydenhuollon terveydenhoitaja ja lääkäri toteuttavat
- tiedonsiirto esiopetusvaiheesta kouluterveydenhuoltoon
 - yhteinen sähköinen potilastietojärjestelmä
 - siirtopalaveri/yhteydenotot neuvola- ja kouluterveydenhoitajien kesken tarvittaessa (perinteisesti potilaskertomuspapereita luovutettaessa)
- opetuspalveluilta saadaan oppilaslistat, joiden avulla kutsutaan jo keväällä tulevat 1. luokan oppilaat vanhempineen terveystarkastukseen (terveydenhoitajan osuus)

Eppu-kerho -toiminta

- Eskarit, ykkös- ja kakkosluokkalaiset muodostavat yhden kerhoporukan, jonka aikuisina toimii lastenhoitajia, lastentarhanopettajia sekä koulunkäynninohjaajia.
- Työntekijät suunnittelevat ja toteuttavat toimintaa yhdessä.
- Aikuisten tehdessä tiivistä yhteistyötä keskenään, myös lapsille syntyy mielekästä tekemistä kerhopäivän ajaksi.
- Kaikkien päiväohjelmaan kuuluu ulkoilua, lepoa ja liikuntaa, sekä koululaisilla mahdollisuus läksyjen tekoon.

Eppu-kerhot

KEINU-toiminta Tampereella

Lapsiperheiden tiimipalvelu KEINU

- ennaltaehkäisevä moniammatillinen toimintamalli
 - perustana hyvinvointineuvolan toimintamalli (äitiys- ja lastenneuvolapalvelut jatkumotyönä, perheiden psykososiaalisen hyvinvoinnin kartoitus)
 - mahdollistaa perheiden monialaisen tuen, mm. KEINU-tiimipalaverit
- kohderyhmä
 - raskaana olevat ja heidän perheensä
 - alle kouluikäiset lapset ja heidän perheensä
- päämääränä on perheiden hyvinvoinnin tukeminen oikea-aikaisesti peruspalveluissa.

Lapsiperheiden tiimipalvelu KEINUn toiminnan tasot

- KEINU perheen kohtaajana, asiakasperheet tiimitapaamisessa mukana
- KEINU työntekijöiden konsultatiivisena yhteistyöfoorumina
- KEINU palveluohjaajana
- KEINU alueellisena palvelujen kehittäjänä

Monialainen KEINU-tiimi

- Tiimiin kuuluu
 - terveydenhoitaja (useampi terveydenhoitaja samassa tiimissä)
 - neuvolalääkäri
 - neuvolapsykologi
 - sosiaalityöntekijä/palveluohjaaja
 - perhetyöntekijä
 - perheneuvolan edustaja (sosiaalityöntekijä/psykologi)
 - varhaiskasvatuksen erityisopettaja
- Kokoonpano räätälöidään tarvittaessa
 - tiimiin voidaan kutsua myös muita asiantuntijoita tai perheelle tärkeitä tahoja
- Tiimin asiakkuuteen tullaan kenen tahansa siihen kuuluvan työntekijän välityksellä.

Avainsanoja KEINUun

- Ennaltaehkäisy
- Varhainen tuki
- Psykososiaalinen tuki
- Asiakkaana koko perhe
- Isyyden merkitys
- Varhainen vuorovaikutus
- Perheen voimavarojen hyödyntäminen
- Yhteinen työ
- Monialaisuus

Kouluikäisten
Jelppi-palvelu

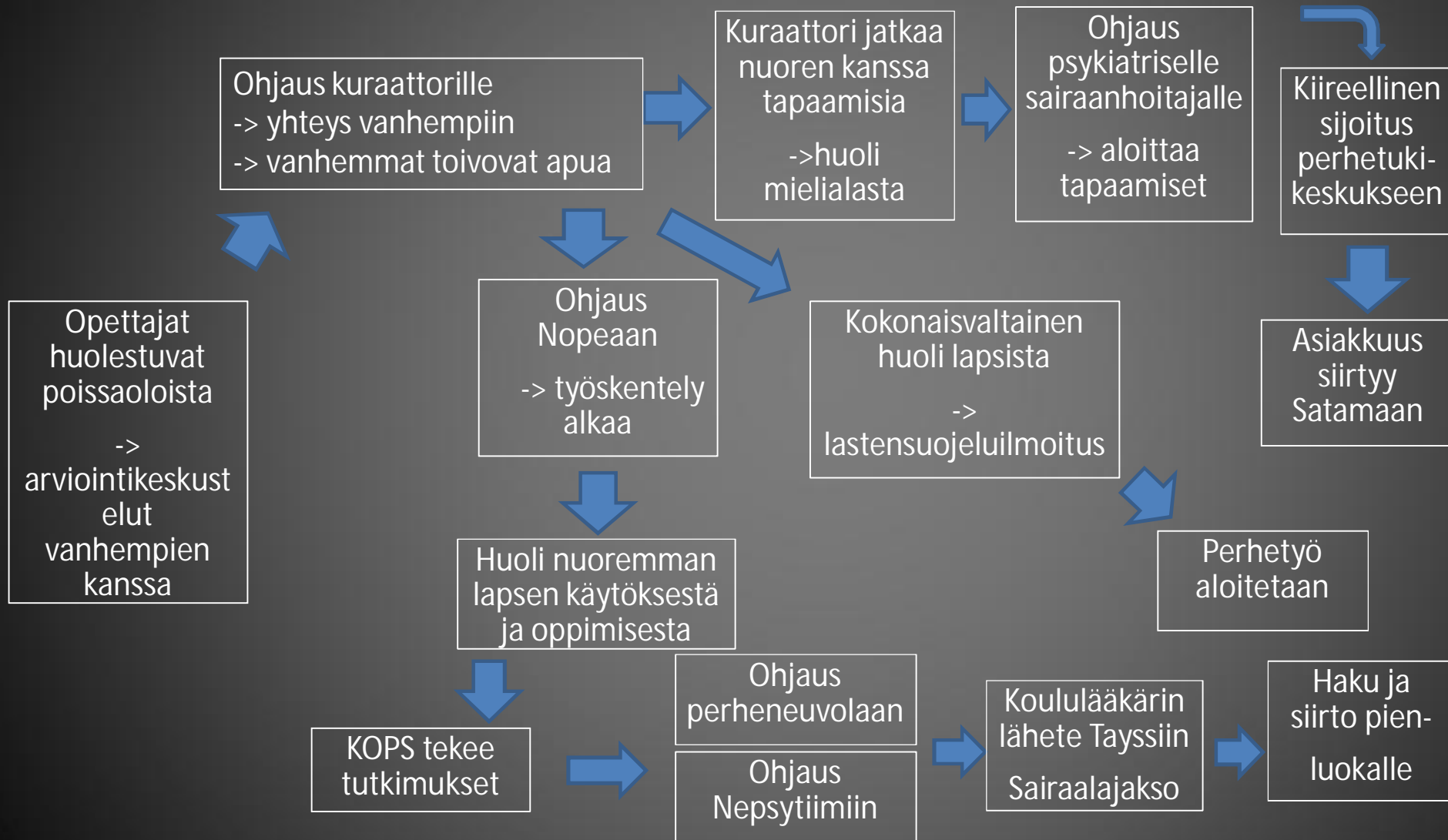
Tampere: Linnainmaan kouluikäiset lapsiperheet

Koulukuraattori Anna-Mari Junes

Esimerkki case: Perhe, jossa lapset 8v ja 13v. lapsilla paljon poissaoloja.

Asiakasohjaus

Kokemukset ja palaute

- Vanhemmat ovat kokeneet saaneensa uusia näkökulmia ongelmaansa sekä myös ihan konkreettista apua.
- Se, että tiimi on moniammatillinen, on koettu on hyödylliseksi
- Vanhemmat ovat saaneet tunteen, että ovat tulleet kuulluksi ongelmansa kanssa.
- Kukaan Jelppi-tiimin asiakkaista ei ole palautunut esim. kuraattorin asiakkaaksi.
- Myös työntekijät ovat kokeneet toimintamallin erittäin hyväksi tavaksi työskennellä. Se että ongelmaa voidaan miettiä moniammatillisesti on erittäin motivoivaa ja hedelmällistä.

Nepsytyö

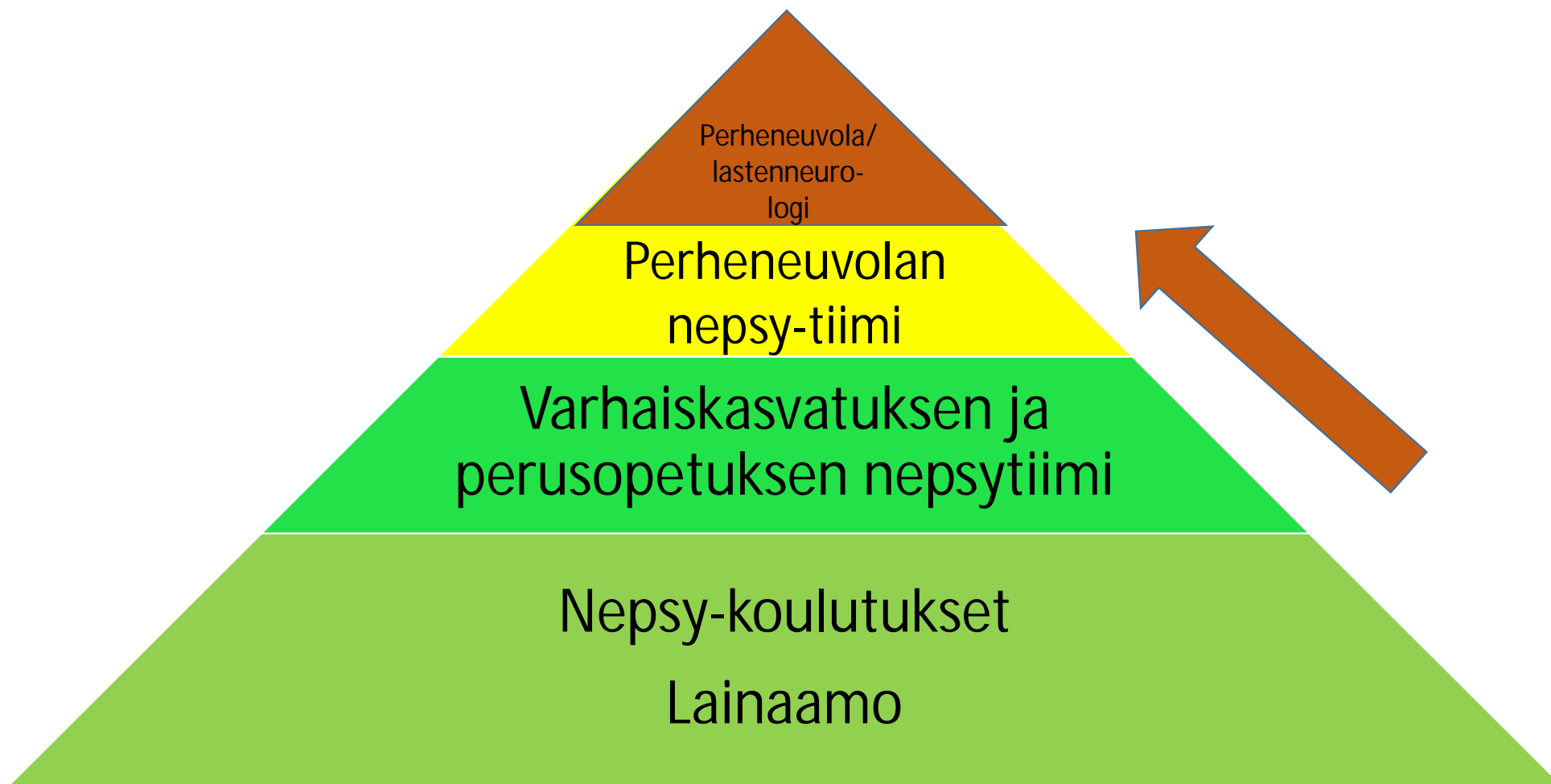
varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa

alkanut "pienesti" keväällä 2017

Nepsytuki

pedagogiseen ohjaukseen ja rakenteisiin varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa

- varhaiskasvatuksen erituisopettaja ja erityisluokanopettaja
- koulutukset koko kaupungin tasolla, myös yksiköihin kohdennettua koulutusta
- nepsy-asiantuntijoiden kenttätyöskentely (mallintaminen, rinnakkainohjaaminen, samanaikaisopettajuus) koulutusten jälkeen
- jokaiselle koululle ja päiväkodille hankitaan perusmateriaalit luokkaan / ryhmään
 - nimetään vastuhenkilö / henkilöt huolehtimaan materiaalista, jotta ne säilyvät
- materiaalilainaamot
- nepsyteemaviikot jne.

Lasten kaltoinkohteluun puuttuminen – yhteistyö Tampereella

Toimijat

Pirkanmaan sairaanhoitopiiri

- lasten oikeuspsykiatrian työryhmä
- lasten ja nuorten kirurgia
- Acuta

Kaupungin toimijat

- varhaiskasvatus ja perusopetus
- nuorisotyö
- lapsiperheiden sosiaalipalvelut
- väkivaltatyö/sosiaalipäivystys
- terveyspalvelut: perusterveydenhuolto, nuorisopsykiatria
- perheneuvola
- lakimies
- lapsiasiamies

Järjestöt

- Setlementti Tampere
- Tampereen ensi- ja turvakoti
- Maria Akatemia

Sisä-Suomen poliisi

- lapsiin keskittynyt rikostutkinta

Keskeiset tehtävät

Koulutusten järjestäminen, tiedon jakaminen

Ohjeistusten laatiminen ja huolehtiminen ajantasaisuudesta

Yhteistyön kehittäminen

Yhteys LAPE-hankkeeseen: ehkäisevä väkivaltatyö on osa maakunnallisen hankkeen perhekeskustoimintamallin kehittämistä

TAMPEREEN KAUPUNKI

ILO KASVAA OPPIEN!

